

ادبیات تطبیقی در کره*

چون یانگ-آی، عضو هیئت علمی دانشگاه ملی کره

ترجمه لاله آتشی**

ادبیات تطبیقی در کره همچنان در حال رشد است و به تدریج از اتکای خود بر تأثیرات خارجی می‌کاهد. خاستگاه ادبیات تطبیقی در کره را می‌توان در پذیرش ادبیات جهان — که عمدتاً ادبیات غرب بود — طی دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ جست‌وجو کرد. ادبیات جهان خلأ فرهنگی ناشی از دوران استعمار و جنگ کره را پر می‌کرد. در طول این دو دهه، دو ناشر مجموعه‌هایی از ادبیات کلاسیک جهان را منتشر کردند که شامل بیش از صد اثر ماندگار و قدیمی از ادبیات جهان بودند. آشنایی با ادبیات تطبیقی در کره در دهه پنجاه میلادی نتیجه طبیعی دسترسی بیشتر به آثار ادبی جهان (غرب) بود. این روند در کره در بستر تاریخی خاصی رخ داد: کره‌ای‌ها به تاریخ و سنت پنج‌هزار ساله خود می‌بالند. ولی در دوران استعمار و سال‌های جنگ سکوتی دردناک بر این سنت پرافتخار سایه افکنده بود. پس از جنگ، کره از نظر اقتصادی به سرعت پیشرفت کرد و فرهیختگان این کشور بر آن شدند تا برای پر کردن خلأ معنوی ناشی از رشد سریع اقتصادی چاره‌ای بیندیشند. این چاره‌اندیشی گاهی موجب پذیرش شتاب‌زده فرهنگ غرب می‌شد. انجمن ادبیات تطبیقی کره^۱ که در ۱۹۵۹ تأسیس شده است، در حال حاضر حدود پانصد

* Young-Ae, Chon. "On Comparative Literature in Korea." *The Comparatist*. 32 (May 2008): 25-26.

** دانشجوی دکتری دانشگاه شیراز

Laleh.atashi@gmail.com پیام‌نگار:

عضو دارد. در این انجمن، محققان رشته‌های مختلف ادبیات ملی و خارجی گرد هم آمده‌اند. پژوهشگران ادبیات کره، انگلیس، آلمان، فرانسه، اسپانیا، چین و ژاپن همه و همه در این انجمن مشارکت دارند. اکثر محققانی که در این انجمن در حوزه ادبیات تطبیقی فعالیت می‌کنند، دانش تخصصی خود را در زمینه ادبیات‌های ملی در خدمت مطالعات تطبیقی قرار می‌دهند. اخیراً در این انجمن تعداد تطبیقی‌گرانی که در این حوزه آموزش رسمی دیده‌اند بیشتر شده است، و بسیاری از آنها در دانشگاه‌های اروپا و آمریکا در رشته ادبیات تطبیقی تحصیل کرده‌اند.

همایش‌های سالانه انجمن ادبیات تطبیقی کره دو بار در سال برگزار می‌شود و فرصتی فراهم می‌آورد تا پژوهشگران از سراسر کره با یکدیگر دیدار کنند. این انجمن نشریه‌ای هم دارد که در سال سه شماره از آن منتشر می‌شود. موضوع‌های مقالات این نشریه بسیار متنوع است؛ از جمله این موضوع‌ها می‌توان به مقایسه آثار ادبی ملی و خارجی، پژوهش درباره آثار ترجمه‌شده، و نیز مقایسه آثار ادبی با سایر قالب‌های هنری اشاره کرد. در حال حاضر، استفاده از رویکردهای جدید نظری در بررسی ادبیات کره در این نشریه خیلی طرفدار دارد. این نشریه همچنین محلی برای تبادل آرا در زمینه مطالعات جنسیتی و پسااستعماری فراهم می‌آورد.

عناوین چند مقاله از آخرین شماره‌های این نشریه — شماره‌های ۳۹ و ۴۰ (سال ۲۰۰۶) — عمق و وسعت ادبیات تطبیقی در کره را نشان می‌دهد:

«بن‌مایه‌های باز در شعر غنایی: مطالعه تطبیقی «اومایا نونایا» اثر سول و «آوارگان شب» اثر گوته»^۱
«مطالعه ترجمه‌های اشعار کلاسیک کره — با اشاره ویژه به سقفی از چمن اثر یانگ‌هیل کانگ»^۲
«شکل‌گیری هویت ملی در فیلم به دنگ‌ماک گل خوش آمدید»^۳
«ریطوریقای پسامدرن در فرهنگ عامه و قصه‌های کره‌ای پیش از قرن بیستم (ریطوریقای پسامدرن در چون‌هیانگ‌جون)»^۴

1. The Open Motifs in Lyric: A Comparative Study of Sowol's "Ummaya Nunaya" and Goethe's "Wanderers Nachtlied"
2. A Study on the Translations of Old Korean Poems—With a Special Reference to *The Grass Roof* by Younghill Kang
3. The Formation of National Identity in the Film *Welcome to Dongmakgol*
4. The Postmodern Rhetoric in the Pre-1900 Korean Tales and Folklores (The Postmodern Rhetoric in *Choonhyangjeon*)

«مطالعه تطبیقی نظریه بازیگری دیدرو و زیمی از دیدگاهی ساختارشکنانه»^۱
«مطالعه تطبیقی روابط خارج از زناشویی در آثار نویسندگان زن چینی و کره‌ای»^۲

همان‌گونه که از عناوین ذکر شده بر می‌آید، ادبیات تطبیقی در کره بینارشته‌ای است و، در عین حال، ابزار مهمی برای غنا بخشیدن به سنت ادبی خودمان محسوب می‌شود. ادبیات تطبیقی به عنوان یک رشته درسی هنوز در دانشگاه‌های کره کاملاً نهادینه نشده است. در سطح کارشناسی، به مطالعات تطبیقی منطقه‌ای محدود می‌شود که عموماً بر فرهنگ آسیای شرقی متمرکز است. در حال حاضر، پنج دوره کارشناسی ارشد ادبیات تطبیقی در کره وجود دارد که از طریق همکاری‌های بینارشته‌ای اداره می‌شوند، مانند دانشگاه ملی سئول که خود من در آن مشغول به کار هستم. من و همکارانم در گروه زبان آلمانی، به عنوان مثال، فرصت‌های مطالعاتی برون‌مرزی در اختیار دانشجویانمان قرار می‌دهیم و در کنار دانشجویان ادبیات تطبیقی خودمان با مؤسسه ادبیات تطبیقی دانشگاه مونیخ تعاملی مثبت و سازنده داریم و برای انجام پژوهش‌های مشترک به طور منظم به تبادل دانشجو و استاد می‌پردازیم. هزینه این پژوهش‌ها را مرکز ارتباطات آکادمیک آلمان^۳ تأمین می‌کند. کره، شاید بیشتر از هر کشور دیگری، درهای خود را با جدیت و قاطعیت به روی جهان می‌گشاید و ادبیات تطبیقی و پژوهش‌های مربوط به آن در کره می‌تواند از این درهای گشوده بهره بسیار ببرد.

---

1. A Comparative Study on Diderot's and Zeami's Acting Theory from a Deconstructionist Perspective
2. The Comparative Study on Extramarital Affairs in the Works of Korean and Chinese Female Writers
3. Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD)